

REGGELŐ.

Pesten csötörtökön december 10^{kén} 1840.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyez száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

A' Calvi-k.

(Folytatás.)

Ezen időszakban dühöngött olasz ország téerein egy iszonyatos dögvész. A' kórt örmény kereskedők vitték Messinába, 's innen most városról városra huzódott az északi részek felé. Sok ezer ember lön már áldozatja a' ragálynak, 's ugyan annyi a' kór válhatlan frigyesének, — a' félelemnek. Mind közelebb közelebb vonult a' köztársaság határaihoz; minden korlátot gunyolni látszék, 's éppen ott tört-ki, hol legkevésbbé várták. Velencez tompa forrongásban volt. A' város öregei éjeket átvirasztottak a' halált hozó szörnynek gátlását eszközözlendő javaslatok vizsgálatával 's félrevetésével; egyszersmind azonban rendelkezéseket is hoztak az általános szerencsétlenség alkalmával foglalatos zavargók 's rendbontók netaláni fondorkodásaik ellen. Az egyházak buzgólkodókkal voltak telvék, a' járadalmak oltártól oltárhoz vándoroltak. A' gyóntatók alig gyózték sok megrögzött lélekismeret vallomásait kihallgatni; a' jegyzők ujjai elzsibbadtak a' végrendeletek fogalmazásánál 's az orvosoké csalhatlan ellenszerek rendelkezésinél. Zsugorik felmondák 's beszédtek künn levő tőkéiket, hogy a' pénzt elássák: mig ellenben fiatal kéjenczek kincseiket marokkal szórák - ki, és folytonos mámorba igyekeztek a' félelmet elkábitani. Talán messer Marcantonio volt az egyedüli lény Velenczében, ki a' közönséges zavarral mit sem gondolva, naponként, mint az előtt is, Santa Catterina falai alá evezett, 's imádottjának édes csevegése közt a' világot 's annak gondjait feledé.

Ekkor egy napon Mauro Calvo udvarmestere halványan 's egész testében remegve messer Alessio házába rohan, alig tudván ki-rebegni, hogy ura hirtelen halállal éppen most kimult. — „Melljén — monda hebegve — gyanús kelevény támadt; mire a' beteg olthatlan szomjat kapott, 's nyelve és torka megdagadtak. Az előhívott orvos reszketve jelenté-ki, miképp' itt szabadulás nincs, mint-hogy a' dögvész leghalálosb jelei mutatkoznak, 's ezen nyilatkozás

után sebesen elrohant. Egy óra mulva legrettentőbb kinok közt adáki lelkét Mauro ur.

Ámbár örökös viszályban élt a két testvér, illy váratlan 's a' mellett illy irtózatoss körülményektől kísértt hír erős behatással volt Alessio urra. Mélyen megindulva kezeibe rejté arczát. Lehet, hogy testvére halála kevesebb hatással leendett reá, ha azon iszonyúmeggyőződés nem társult volna a' gyászshirhez, hogy a' rettegett ragály már Velenczében van. Mennyi része volt egyik vagy másik érzelmenek fájdalmában, csak a' mennyben lakó tudja; mi igazság szerint csak annyit mondhatunk felőle, hogy a' reá szállott örökségnek gondolata e' pillanatban legalább fenékszinbe szorult, 's a' valódi fájdalomhoz semmi idegen, becstelenítő elem nem járult. Az udvarmester hallgatva bocsátá-el.

A' házból kilépő messer Alessio idősb fijaival találkozott, kik bortól hevültten éppen most tértek nagy neszszel haza a' dorbézolásról. Nagybátyjok halálának hírét ujjongva fogadák az ittas legények; igaz, ők távolabb állottak a' halotthozói vérköteléktől; irántai gyűlölségben nevelkedtek fel, 's a' boldogulttat nem mint atyjoknak testvérét, csak mint egész ivadéuknak engesztelhetlen ellenségét tekintheték. Különösen Jacopo, a' legidősb és egyszersmind legelfajultabb, nem ismert határt a' csak most elhunyttnak káromlásában 's a' reájok szállt örökség feletti örömének kifejezésében. Atyja nevében rögtön elfoglalni akarta az örökséget, 's Casa Calvót fényes lakomával felavatni. Az öreg udvarmesternek háta borsódzott e' szivtelen beszédeknel. Hiába akarta a' kéjenczeket atyjok fájdalmának említésével más érzelmre birni; hiába kényszeríté őket, hogy legalább az eltakaritást várnák-be. A' vad fiúk egy gondolába ránták az öreget, a' halottas; házhoz eveztek, 's a' márványlépcsőken kaczagva, neszelve törvén-fel, egész azon szobáig rontottak, mellyben az öreg Mauro Calvo hideg tetemei betakarit arczczal voltak kinyújtóztatvák.

„Ha a' pásztor meghal, tort ül a' farkas — harsogá Cesario, a' második fiú, mi közben kedvtelve nézett körül a' gazdag butorzatú teremben. — „Éljen a' dögvész! — ujjongá Filippo, a' harmadik fiú — házunk iránt jó gondolattal van, 's midőn első csapásra legmérgebb ellenünket ragadta-el, valóban remekelt.“ — Igazán ugy látszék, mintha a' testvérek örültt mámorukban egymást igyekeztek volna felülmulni vétkes, káromló kifakadásaiikkal; míg végre Jacopo a' halott mellé lépett, 's irtózást gerjesztő gunynyal engedelemért kérte a' halotttat, hogy kedves nagybátyjuknak arczát még egyszer látni engedné, 's egyszersmind a' leplet is lerántá róla. A' halott azonban a' perczben, midőn felpuffadt 's dögvészes kelevé-

nyektől elundokított képéről a' takaró lerántatott, hosszú ájulásából felocsult, és mély üregben fekvő szemeivel a' halott-becstelenitökre meredt. Éles sikoltással 's az irtózat minden kigondolható jellel tántorodtak vissza a' vétkesek. — „Elkorcsultt kölykek, kik halálom óráját nem várhatátok-el—hörgé rekedt hangon az öreg—irtózva tapasztalandjátok, miképp' reátok nézve nagyon is korán multam-ki!“ Alig hallható átkozódások között rogyott vissza párnái közé 's lehelte - ki lelkét.

A' nagybátya átka megfogni látszott őket. Jacopo néhány nap mulva dögvészben hunyt-el; ezt Cesario. ezt egyik nővérök, azt pedig anyjok követte. Filippo lélekismeret 's haláltóli félelemtől furdalva, zárdába ment, a' boszú fegyverét töredelmesség 's testi sa nyargatás által remélvén fejről elháríthatni.

A' szép Velenczének ekkor rémitő tekintete volt. Éjjel nappal máglyák lobogtak a' téreken 's utakon, hogy a' lég megtisztuljon. A' csatornákon halottakal terheltt gondolák czikáztak; a' holttestek nagyobb része tengerbe süllyesztették. Útszákon csupán lelkészek valának láthatók, kik a' halottak szentségeivel haldoklókhoz siettek, a' naponként kevesbülő betegápoló társulat egyedei, a' ragály ellen fekete viaszosvászonba burkolt orvosok 's a' nép sepredéke vagy rabszolgák, kik halott-eltakarításra béreltettek-ki, 's foglalatosságukat szívtelenül teljesíték. Senki sem merészele házából kilépni; a' mással érintkezéstől kiki óvakodott. A' félelem férjet nejétől, atyát gyermekeitől idegenített-el. Mindenki csak magával 's azon gondollattal foglalkodott, miképp' menekülhetne legbiztosabban a' veszély elől

Habár egy házat sem kimélt-meg a' halál, bár minden család egy vagy több tagja vesztését siratá, Velenczében még sem volt ház, mellyben a' halál rémitőbben dühöngött volna, mint a' Calvi-akében. A' mellékágakban éppen olly irgalmatlanul pusztított a' vész, mint a' törzs koronájában; ugy látszék, mintha egész sarjadék kiirtását czélul tűzte volna ki magának. Az öregebb fiúknak Mauro teste körültti hallatlan tettök elhíresült; 's visszaemlékezvén mind a' fiúk korábbi feslettségére, mind a' volt statusinquisitor kegyetlenségeire Isten boszuló kezét látta a' nép az elfajult és gyűlölt család gyors kiveszésében.

Mig rokonainak ápolása 's mélyen megalázott atyjának gyötrelmei honnmaradását nem igénylék, Marcantonio naponként Santa Catterinába evezett. Egy estve mély búval tért haza. Kedvese nem jelent-meg, 's az ő lelkében sötét gondolatok csiráztak-fel. Sajkája mindig és mindig a' zárda felé tartott, de Claudia csak nem látatá magát. Szelid lelkét rendkívül megrázá már testvéreinek halá-

la is; 's most — még a' végső örömszíkra is elhagyta. Andalgóvá lön, 's magát is halál áldozatjának tekinté, mellynek hideg közönyösséggel nézett elébe.

San Lazzaro szigeten, a' Mechitaristák örmény zárdájában, ez időben egy szerzetes élt, a' gyógytan 's még némelly titkos tudományokban jártos: neve Basilio volt. Bajai tengerében ehhez flyámodott Alessio, 's véleményét kérte, valljon van-e valamelly eszköz övéiről a' rettentő átkot eloszlató, vagy ő is azt hiszi, hogy az csak az utósó Calvo halával engesztelődik-ki. Megvallá neki töredelmes szívvvel egyszersmind azon ellenségeskedést is, mellyben bátyjával élt, valamint vétkes elnézéssel nevelt fíjainak istentelen tetteit, 's maga ifjúságának botlásait is.

A' szerzetes következőleg válaszolt: „valóban iszonyatos dolgot beszélsz, uram! Nemzetségek borzasztóan vétkezett, szörnyű bűnöket követett-el mind az isteni mind az emberi tilalimnak ellen, és így a' boszúvillámot feje fölé gyűjté. Az ég igazságos boszúja nem maradt-el, 's nemzetségeket mélyen megalázá. Valljon azonban el van-e határozva törzsfátok kiirtása, vagy az ég töredelmességek által megengesztelődik, azt én gyarló halandó meg nem határozhatom. Menj haza, bizd dolgotat Istenre, 's engem engedj buvárkodni, valljon tudományom képes-e nektek segélyt és vigaszt szerezni.“

Másnap estve messer Alessióhoz ment Basilio, 's meghagyá neki, hivatná össze fíjait, valamint az egész férfi rokonságot: mitmondani akar, mindnyájokat illeti 's közösen megvitatandó. A' rokonok már rég összegyűlvék voltak, 's a' pillanatok még is nyugtalanul függtek az ajtókon, várók, nem jó-e még valaki a' hiányzók közül. Midőn azonban Alessio ur, mint a' család legöregebike kijelenté, hogy már nincs kire várni, csak ekkor győződtek-meg az életben maradtak, mi rettenetesen dühöngött a' vész soraikban, 's mindannyian könyűkre, jajra fakadtak; mert az egész, egykori széles elágazottságú családból csupán 9 férfi élt.

Most pater Basilio következőleg kezdé beszédét: „mint lelkésznek nincs hozzátok szavam; a' multat sem akarom fölidézni, és lélekismeretetekre bizom, megfontolni, mennyiben vagytok bűnösök illy tömérdek ember halálában, 's miként akarjátok az eget töredelmességek által megengesztelni. Én csak tudtokra adandó jöttem, miképp' meggátolható az egész család kiveszése 's eszközölhető életök megtartása. Bölcsék és minden nemzet 's idő természetbúvárai irataiból kiviláglik, hogy gonosz 's töredelmesség nélkül meghalttak szellemeinek gyakran megengedtetik a' földre fölszállni, és sátánnak szolgálva, szerencsétlenséget 's romlást terjeszteni. Ezeknek némellyike emberi alakot, különösen szép némbert, ölt magára,

hogy tapasztalatlan ifjakat elcsábítsanak és szívvérőket kiszívják; mások éjenként a' házakba csusznak, és dögleletes párájokkal ölik-el az alvókat. E' gonosz szellemeket Vampyroknak nevezik, 's felőlek mindenféle borzasztó dolgokat beszélnek. Azt is akarja a' nép tudni, miképp' az első, ki hazájában dögvészben mult - ki, illy Vampyrá lesz, sirjában virasztva fekszik, és szemfödelén rágódik; míg azonban e' szemfödelet egészen föl nem emésztí, a' dögvésznek megszűnése sem remélhető. Éjenként nem ritkán az utszákon is kóborol e' szörny, és zöldes sárga foltokkal jeleli-ki a' halálnak azon házakat, hova betérendő; gyakran neveikről is szállítja kiválasztott áldozatait, 's ha ezek hívására hallgatva kinéznek, vörös posztóval legyint feléjük, 's azok halva rognak-le. A' magyar krónika szerint Temesvárat egy a' városon kül lakott istentelen juhász lett első áldozata a' dögvésznek. Ez azután illy iszonyú rémmé lön, 's a' lakosokat százanként ragadta sirba. Végre a' tanács a' juhász testét felásatni rendelé. Bár három hét mult-el már halála óta, sirjában még is melegen 's pirosan feküdt, mire a' bakó hegyes karót vert szívéen keresztül. A' rém isszonyatos rikoltást tön, de e' percz óta csakugyan halva volt, 's a' halálozás is rögtön megszűnt. Városunkban Mauro Calvo ur volt első áldozatja a' dögvésznek. Nyiltan 's leplezetlenül kimondom: miképp' ő rossz lelkű, szigorú ember vala; a' halottak szentségei elfogadása nélkül, szívében gyűlölséggel, ajkain elhaló átkozódással mult-ki. Így én őt teljes, lélekismeretes meggyőződésém szerint illy vampyrnak tartom. A' rokonság némelly tagjai hallatlan tettet követek-ela' halottal. Boszuja már több tagját sujtá a' családnak 's bizonynyal a' többit is sujtandó. Ő él még sirjában, 's addig élend, míg jóslata hogy t. i. a' Calviaknak nagyon is korán halt - meg, közületek a' legutósón is nem teljesedik. Itt most nincs egyéb eszköz, mint a' sátáni ál-életnek véget vetve, a' halálozást megszüntetni. Nektek, rokonoknak kötelességtek, magatok 's polgártársaitok megmentése. A' pokol és vérszomjas vampyr hatalma ez utóbbinak lefejezésével megtörendő. Más eszközt nem javalhatok. Határozatok sorshuzás által, ki vigye véghez a' tettet.

A' legbátrabb 's marczonább férfiak vére is jéggé fagyott ez ajánlatnál. Némán 's halványon tekintettek egymásra; egyik sem akart első szólni; de mindannyija mélyen érezte, hogy itt nincs más ut menekésre, mint vagy az iszonyu tettnek véghez vitele, vagy a' rokonaik sorsában osztozás; mert a' vampyrokróli regét mindenki ismeré. E' közben Basilio 9 papir - szeletet vágott, egyet közülök fekete kereszttel jelelt-meg, 's a' sorsokat barettjában összerázá. Először Alessio elébe tartá. Kétségbeeső tekintettel nyul ez a' főveg-

be, — huz, kiterjeszti, 's im — fehéret huzott. Így a' második, harmadik 's a' t. is. A' szörnyű sors Marcantonióra maradt.

(Vége következik.)

PESTI VIZSGÁLÓ.

Időjárati. A' tél nálunk egész hatalmával beköszöntött. A' novemberi hosszasan tartott lucskos napok után nov. 21-én sűrű hó, majd eső hullott; a' budai hegyeken sok hó láttatott. 22-kén fagy, délután ismét hó 's eső, erre lágy idő következék. 25-ki estvén a' száraz fagy kezdődött, 's ez többnyire tiszta hideg napoktól kísérve, maig folyvást tart. Dec. 1-jén kezdték a' hid oldalait leszedni; 4-én kezdett csak jég mutatkozni a' Duna színén, kemény fagyos éj után; minek következtében a' hid is kiszedetvén, már e' napon reggel dereglyéken történt a' közlekedés.

KÜLÖNFÉLE.

A' szellemkép. — Köztudomású, hogy Washington Irving egy utazó elbeszélései első kötetében, a' következő anekdotában, érdekes leírását adja egy szellemképnek. Lübeckbe egy idegen érkezék, ki egyik ottani kalmárházhoz volt utasítva. Vendégszeretőleg fogadák őt; de mivel azon házban már több utazó volt beszállásozva, őt egy szobába vezeté, mely kényelmesen volt ugyan butorozva, de a ritkán használák. Oda érve az idegen semmi szokatlant sem lelt, míg szemei egy képpel találkoztak, mely egész figyelmét leköté. E' kép egyszerű fejet ábrázola, de abban valami különös, rémszerű 's mindenek fölött bizonyos kinyomat vala, melyet szemeivel többé ki nem kerülhetett. Olly sokáig szemlélté azt, míg képzőereje a' legnagyobb mértékben felizgatva és szelleme egészen megzavarodva lön. Lefekvők, elaludt, de koronként felébredvén mindig ama borzasztó fejet látá. Gazdája másnap reggel zavart arczán látá, hogy nyugtalanul kellett aludnia, 's okát tudakolá. — A' házi ur csudálkozék, egyszersmind komor vala, midőn megérté, vendégével mi történt, 's bizonyossá tévé őt, hogy a' képet el kellett volna vinni: hanem a' parancsot kiadni elfeledék; ámbár a' kép, valahányszor a' szobát valaki használja, mindig elvitetik. Egyszersmind hozzátevé, hogy e' festvény mindenkinek borzasztó, sőt kiálhatlan, de mind a' mellett remekmű, 's családja olly módon jutott birtokához, miszerint el nem határozhatja magát tudadni a' képen. A' történet, melyet róla beszélt, következő vala: Atyám ügyei miatt Hamburgban volt, 's egy napon a' kávéházban reggelizvén, nem közönséges tekintetű fiatal embert vön észre, ki egy zugban egyedül leült, kávéját elköltendő. Arczolata elárulá, hogy őt nyugtalanító gondolatok gyötrik, 's minden perczen hirtelen megfordult, mintha mögötte valamit beszélni hallana; azután összeborzadt, elhalványult, magát ismét összeszedé, 's kávéját ivá. Atyám e' fiatal férfún több napig ugyanazon magaviseletet vevé észre, 's annyira érdekelve volt ez által, hogy eltökélé magában őt megszólítani. A' fiatal férfi bizonyos vigaszt látszék találni a' szeretetteljes hangban 's részvétben, melylyel atyám hozzá szólt. Ő olasz, igen mivel, szegény vala, 's minden segélytől megfosztatva levén, igen takarékosan élt művészete, a' festészet, jövedelméből. Lassanként mindketten meghittebbek lettek; végre atyámnak elbeszélé élet történeteit is, midőn észrevevé, hogy körültekintgetése

és megijedése, mi beszélgetésök közben gyakran megújult, rá mély benyomást tön. Romában született 's barátságos viszonyban élt egy fiatal férfival, ki pártfogója vala; de bizonyos ledér okból ellenekké lettek, 's ama férfi nemcsak gunyszavakkal illeté, hanem meg is üté őt. E' méltatlanságot a' festész soha el nem feledheté. Párviadalra őt rangja miatt ki nem hívhatá; kedvező alkalom után leskódott tehát; ez előadódék, 's megölé őt. — Illy tett után honából természetesen szöknie kellett, 's így jöve Hamburgba. De nem sokára e' gyilkosság után a' nyílt utszán, melly telve volt emberekkel, nevét igen jól ismeretes hangtól nevezni hallá. Rögtön megfordult, 's a' meggyilkoltat látá, miképp' őt mozdulatlan szemmel vizsgálá. Ezen esemény óta percnyi nyugalma sem vala. Minden órában, mindenhol, társalkodjék bárkivel, dolgozzék bármit, mindig ama hangot hallja, kéntelen magát körülnézni, 's valahányszor körülnéz, ama borzasztó fejet magára meresztve látja. Végre kétségbeesésrohamban eltökélé magában az őt szüntelen üldöző rémet szilárdul megnézni, 's borzasztó vonásaiban beszélésig hiven vászonra lefesteni, 's így származott ama kép, mellyet azonban csak nagyjából dolgozhatott ki. Az olasz hozzátevé, hogy a' legtüzesb harczot kellett önmagával kiállnia: de az élet neki elviselhetlen teherré lön, és szilárdul van elszánva itt dolgozni, míg elegendő pénzt szerzend visszatérhetésül Romába, hol magát az igazság kezeibe önként átadandja. Utóbb bevégzé még a' képet, 's atyámnak adá azt hálaemlékül ama részvétért, mellyet iránta mutatott.

A' régi németek ellentétben a' mostaniakkal. — Hiteles írók szerint a' régi németek bámulatos nagyok és erőteljesek voltak. Caesar, Tacitus, és Mela olly iszonyatos alkotásúaknak írták-le, hogy maguk a' Gallusok alig türheték-el tekintetüket, melly marczona volt, mint vad embereké. De ezt csak a' férfiakról értették; mert a' nők szépségéről egészen ellenkezőleg emlékeznek. Fürtjeik szökek 's puhák, mint selyem; bőrük harmatlágys, 's vakítóféhér; arcaikon télen nyáron rózsza virított; kék szemeikből tűz lángolt ki, minck a' kemény Gallusok, ön-vallomásuk szerint, ellent nem állhattak. — Ha a' későkorban feltaláltt gigászesontok 's az azokról szárnyaló regék meg nem csálnak, a' régi németek 6 - 7 lábnyi magasak voltak, 's magasság nem volt náluk valami ritka tünemény, hanem valóságos nemzeti jel. Hadi sergeik átalján illy szálás férfiakból állottak. Illy testi szépséggel párosultt bennök valami bizonyos szellemi sajátság is. Vitézségüket, mint példátlanokat hirdelték még ellenségeik is. Csak nem hihetlen, milly hideg megvetéssel néztek a' halál elébe, 's törhetlen bátorságuk a' vérdalokat is örömeenkévé varázslá; nagylelkűség és büszkeségük nem engedte, hogy kisebb számú sereggel sikra szálljanak; titkos megtámadásokat, 's hadi fortélyt megvetettek. (Ez utóbbi jellemet meghazudtolja benne csak azon egy fortély és ravaszság is, melly által, Tacitus állítása szerint, Hermann vezérök kormányja alatt a' legszebb győzelmet aratták a' romaiakról.) — Némellyeknek harczvágya határos volt a' dühösséggel ugy annyira, hogy a' leghevesebbeket meg kellett kötöztetni. Ugy látszik, igazán mondja Seneca a' régi németekről: „ők epedtek a' veszély után, és sovárogtak; vérző sebeiken mosolyogtak; ujjongatva törtek testeikkel az ellenség vasainak, 's ha tulajdon fegyverök kicsorbult, vagy eltörött, a' már testeikbe akadt vasakat tépték ki sebhelyeikből, azokkal rohanandók elleneikre.“ — Ariovist azt üzenté a' császárnak, hogy gondolja-meg, kivel harczoland, mert ő vele még egy ellenség sem küzdött ön végveszedelme nélkül. — Az olvasót, ki a' régi né-

metek óriási alkotását, szilárd lelkiületét és bátorságát összehasonlítva mostani összezsugorodott 's békésóvárgó unokáikéval, tudni akarja e' szembe-tünő elfajzás okát, emlékeztetjük a' változó éghajlat és életmód hatásaira. Az időben olly kemény 's ugy szőlőlván ordító hidegek uralkodtak német országban, hogy az ottani bérceken iram- és jávorszarvasok tanyáztak. A' szörnyű fenyvesek és tölgyesek kiszoríták körükből a' meleget, melly a' földet langyíthatta volna, és ezen erdők olly terjedelmek voltak, hogy a' romaiak vertpénzeiken egy fenyűfa által déli, tölgyfa által pedig éjszaki német országot képeznék; mert ők mind a' két tartományt, mint merő erdőséget, képzelék. — Életmódjuk egyszerű volt a' régi németeknek: tej, és hus, melly sokak szerint nyers is. — Gyermekeiket Lykurg törvényei és elvei szerint már korán szoktatták a' szenvedés minden neméhez; jéghideg vízben fürösztötték őket. A' hevitő italoktól, az elpuhultság minden ágától őrizkedtek, 's így a' szeplőtlenség, késő házasság, gondtalanság, testi gyakorlások (mellyek nem gyéren a' medvékkel és farkasokkal küzdelemben állottak) a' testet kellős erejében megtartották. — Ha már most mindezekben az ellenkezőt vesszük tekintetbe: a' kiirtott erdőség és kiszáritott mocsárok után megszelídült éghajlatot, a' hevitő számtalan italokat, kiváltképpen a' testből égtebbort, növényélelmet, melly az erőt nem gyarapítja, a' kora bujaságot, melly fölemésztí az életerőt, aggodalmakat, fejtöréseket, ülő életmódot 's a' t., meglesz fejtve azon kérdés: miért zsugorodtak annyira össze a' régi patagoniai németek?

Jám bor G.

Gazdag koldus. Mult héten azt nyilvánítá gyóntatójának bizonyos B. ki huzamósb ideig kegyes adományból élt, hogy vagyonát szeretné kiosztani örökösei között. E' hirre mindnyájan összeesődültek, hogy a' nem kövér örökséget kézhez vegyék; de ki írja-le bálulásukat, midőn az öreg 18.000 frankot adott-át nekik aranyban 's bankjegyekben, és egyszermind azon határozatát is kijelenté, miképp' élete hátralevő napjait kórházban szándékozik leélni. De az örökösök — dicséretökre legyen mondva — ezt nem engedék-meg.

Török hölgyek. Közönségesen azt vélik — mond egy angol, ki sokáig lakott török országban — hogy a' törököknek több nejek van, de ez nem való. Minden bizonynyal a' Koran a' szultannak hetet, a' többi muselman-nak pedig négyet enged; mindazáltal jelenleg kevés példa van, hogy egy töröknek több volna egy nejenél. Egy bey állítja, hogy a' szultant, és három, vagy négy gazdag pasát kivéve, alig él Konstantinápolban öt török, kinek több volna egy nejenél. Egy öreg effendi kérdezettvén, hány neje van, azt felelé: nincs több egynél. Midőn erre azt válaszolám, hogy négy nő tartása annyiba kerül, mint egyé, ő ezt mondá: 'négy angol nő talán békésen élne együtt, de a' török hölgyek különböző háztartásokat kívánnak, 's így kéntelen a' férj háztartásait nőinek számához arányozni.' Egykor bizonyos effendit ismertem-meg, ki nejét megunván, eladá, és váltságán két feketét vásárlott.

B—gh J.

Szerkeszti Mátray Gábor, halpiacson, Dencs-ház, 56-dik sz. a.

Nyomatik Trattner-Károlyi' betűivel, angol vas-sajton

uri utsza 453.